

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v tuzemstvu mesečno Din 15.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5 poštni predal 22. telefon 2326. Čekovni račun št 14 335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Netrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značajo vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0,50

Štev. 131 • Maribor, četrtek, dne 16. novembra 1939 • Leto XIV

Delavstvo, politika in njegove organizacije

Področje delavskega gibanja in delovanja obseza vse javno življenje. Morala kapitalističnega gospodarskega sistema te ali one oblike pa trdi, da imajo vse pravice odločevanja le vršilci sistema. S tem so umstveni in ročni delavci tudi, če odobravajo moralo vršilcev sistema, vendarle brez vpliva na dogodke in razvoj. Lahko mu služijo, lahko ga podpirajo, toda le v njihovem zmislu, sicer jih sistem izbóči z gospodarskim ali političnim nasilstvom z vplivnega mesta.

Delavstvo ima politične, gospodarske, strokovne in kulturne organizacije. Vse imajo nalogo, da dvignejo delavstvo na stopnjo zrelosti in mu omogočijo s tem vpliv v javnem življenju, ki je v sedanjem razvoju skoraj popolnoma brez vpliva. Posebno nalogo imajo svobodne delavske strokovne organizacije, ki so le ena komponenta v boju za delavsko emancipacijo. Ta se bori za boljši socialni položaj delavskega razreda. Delavstvo si je nadelo to specialno nalogo zaradi tega, ker smatra, da bo znal ceniti socialno pravico le oni delavec, ki se zna in more boriti zanjo. Zato je potrebna izobrazba, ki se pridobi v boju, v smotrenem in discipliniranem boju. Socialno dobro situiran delavec je samozavesten in zna braniti svoje interese, dočim je beden delavec dostopen praznim obljubam in frazam ter suženjsko pokoren tudi najbolj reakcionarnim ukrepom in težnjam.

Strokovne organizacije imajo in morajo imeti zaradi tega svojo strokovno politiko, ki stremi za kulturnim in socialnim dvigom delavstva, to je za emancipacijo delavskega gibanja kot celota. To je ideal strokovnega gibanja, ki ga ne sme motiti nobeno politično gibanje, da ne omaja najvažnejši cilj delavskega strokovnega gibanja: njegovo enotnost in solidarnost.

Delavsko strokovno gibanje se ne more ravnati po političnih konjunkturah in pričakovati mano od njih. Začrtan program ima in kolikor bo stalo delavstva za tem programom, toliko ga bo izvojevalo. Na svojem mestu mora biti delavsko gibanje pri nas, istotako tudi drugod, če hoče imeti uspehe.

Politične teze nasprotnikov, politične avanture in imperializem delavstvu ne morejo prinesiti razen razočaranja in utrditev suženjskih razmer.

Delavec, nameščenec: rešitev je v tebi samem, v tvoji disciplini in solidarnosti in v nobeni politični konjunkturiški špekulaciji, ki je danes taka, jutri taka, *toč v tih v razstirani reči*

Program strokovnega gibanja je trden in dosledno po njem se morajo svobodne strokovne organizacije boriti zanj, ne da bi kdorkoli napravljaj zmede v njihovih vrstah. Program more vršiti le enotno delavstvo po svojih lastnih načelih.

Železničarjem pravico organizacije!

Posebna deputacija pri ministru železnic g. Nikoli Bešliću je predlagala, da ministristvo skliče posebno anketo, ki naj razpravlja o zdravstvenih in gmočnih razmerah železniških nameščencev. Anketa naj dokaže, da so zahteve po zvišanju plač in po ureditvi delovnih pogojev upravičene. Minister je obljubil, da bo predlog po svojih močeh podpiral. Potrebno bi že tudi bilo, da sedanji načelno demokratski režim prizna pravico svobodne organizacije železničarjem, ki so jo že ponovno zahtevali, sklicujoč se na državljansko enakopravnost.

Vojna se nagiba v korist Anglije in Francije

pravi angleški mornariški minister Churchill

Angleški minister vojne mornarice Churchill je imel dne 13. novembra govor v radiju, o položaju v desetem tednu od začetka vojne; rekel je:

Prijetno mi je, da vam nocoj sporočim, kako se je v prvih 10 tednih vojne obrnila vojna v korist zaveznikov.

Poskušali smo to vojno preprečiti, toda sedaj smo v vojni in mi bomo to vojno vodili ter vztrajali vse dotlej, dokler nasprotna stran ne bo imela zadosti.

Mi ne grozimo v vojnem času. Sedaj smo mnogo močnejši kakor pred 10 tedni, mi smo mnogo bolj pripravljeni, da vzdržimo najhujši napad Hitlerja in njegovih Hunov kakor v začetku septembra. Naša vojna mornarica je močnejša, naše protipodmor. enote so trikrat številnejše, naše letalstvo je močnejše in naša kopenska vojska se številčno povečuje in se z vsakim dnevom vse bolj izpopolnjuje, medtem ko so naši ukrepi proti letalskim napadom vse drugačni, kakor pa so bili v začetku vojne. Napadi podmornic so pod kontrolo in one so nam za svoje »delo« žetko plačale. Churchill je nato poudaril, da se britanska svetovna trgovina v redu razvija in sicer s 4000 ladjami, od katerih 2500 stalno pluje po morjih pod nadzorstvom vojnih ladij.

Angleška letala so zrušila 15 nemških

izvidniških letal, ne da bi v tej borbi strmoglavilo le eno angleško letalo.

Preskočili smo sovražnika v znanosti, ki je stopila v službo vojne. Jaz osebno ne dvomim v to, da je čas naš zaveznik. Naglašam, da smo v primeru, če prezimimo brez kakega velikega ali značajnega dogodka, stvarno dobili prvo bitko v vojni in da bomo spomladi lahko svojo nalogo mnogo močnejše organizirali in bomo tudi močnejše oboroženi kakor smo bili sploh kdaj.

Od začetka vojne se je vrsta važnih dogodkov obrnila v našo korist. Italija, za katero smo bili v skrbeh, da se bo izneverila svojemu zgodovinskemu prijateljstvu z Veliko Britanijo in Francijo v oblasti Sredozemskega morja, partnerstvo, ki bo vedno bolj plodno, je ohranila svojo nevtralnost. Med nami in Japonsko ni prišlo do kakih sporov. Dve veliki sili, ki sta se pridružili narodno socialistični Nemčiji in paktu proti kominterni, sta v težavah, da se prilagodita spremembi na fronti proti bolševizmu. Nihče ne more podcenjevati značaj pogodbe in zveze, zaključene med Anglijo in Francijo s Turčijo. Vlada Sovjetske Rusije s Stalinom na čelu je za vedno ustavila narodno socialistične sanje o prodiranju proti vzhodu.

Churchill se je nato dotaknil raz-

lagan maršala Göringa, ki je naglašal, da humanost prepoveduje, da se napram močnejšim uporablja sila. To bi bilo mogoče res, je dejal Churchill, a! kadar se spomnim zverinskih zločinov, ki so jih izvršili na Poljskem, ne smatram, da je naša želja zahtevati kakršnokoli milost.

Brez ozira na to, kaj bo na vse odgovorila zgodovina, kakor tudi o teh dogodkih, je dejstvo, ki ga moramo priznati, popolnoma enostavno: narodno socialistični Nemčiji je preprečena pot proti vzhodu in Nemčija mora ali pomagati angleški imperiji in francosko republiko ali pa propasti v tem poskusu. In tako zdaj narodni socialisti mečejo oko na gotove male državnice na zapadu, ki jih lahko uničijo, kakor so uničili Avstrijo, Češkoslovaško in Poljsko. — Zdaj sta jim na poti stara civilizirana in miroljubna holandska in belgijska naroda. Obema tema državam so dali narodni socialisti skoraj svečane garancije. Nobena od teh držav ne veruje niti besede Hitlerju in narodni socialistični stranki. — Zaradi tega moramo smatrati položaj za resen. Toda hočem poudariti in to je nesporno, da bo usoda Holandske in Belgije kakor tudi usoda Poljske, Češkoslovaške in Avstrije rešena z zmago angleškega imperija in francoske republike.

Brezuspešno zaključena pogajanja med Finsko in Sovjetsko Rusijo

Finska je pripravljena ugoditi ruskim zahtevam, toda samo delno.

Pogajanja med Finsko in Sovjetsko Rusijo, ki so se začela na podlagi zahtev Sovjetske Rusije napram Finski, ki so slične zahtevam kakršne je stavila Sovjetska Rusija baltskim državam, so te dni zaključila z neuspehom. Finska delegacija je ponudila Sovjetski Rusiji popravo meje v pokrajini Kareliji, nadalje odstop otoka Hogland in še dveh otokov v Finskem morju, odklonila pa izročitev otoka Björke, ki leži tik finske kopne zemlje, pri vходу v zaliv Wiborg (Vipuri) in polotoka Hangö, ki leži ob začetku Finskega morja.

Finci pravijo, da bi izročitev polotoka Hangö in Björke pomenila izročitev cele južne obale Finske pod nadzorstvo Sovjetske Rusije in da bi bila Finska na ta način sploh izrinjena iz Finskega morja oz. bi se ga mogla posluževati samo v toliko, v kolikor bi ji to dovolila Ru-

sija. Res je za Rusijo važno, da ima zavarovano pot skozi Finsko morje do Leningrada, toda prav tako važno je za Finsko, da ob svoji obali gospodari sama. Razen tega Finska ne namerava prav nobenega napada na Sovjetsko Rusijo, še manj pa, da bi komu dovolila, da izvrši tak napad preko njenega ozemlja.

Finska je med tem mobilizirala, kakor je tudi Rusija postavila v bližini finske meje okrog 15 divizij vojaštva. — Mobilizacija stane Finsko dnevno 60.000 milijonov dinarjev in časopisje zatrjuje, da takih žrtev Finska gospodarsko ne prenese. Finski generalni štab je pripravil obrambo dežele, ki jo tvori predvsem njenih 90.000 jezer. Kljub temu pa je računati s tem, da Rusija ne bo napadla Finske.

Nevarnost za Belgijo in Holandsko ponehala

Zopet nova zagotovila nemške vlade.

Svetovno časopisje poroča, da je nevarnost za Belgijo in Holandsko ponehala. Nemška poslanika v Bruslju in v Haagu sta sporočila belgijski in holandski vladi, da Nemčija ne namerava nobenega vpada.

Vznemirjenje, ki je nastalo zadnja dva tedna, pa vendarle ni bilo brez podlage.

Razgovori za sklenitev trajne pogodbe med Turčijo, Grčijo in Italijo se bodo vršili v Carigradu.

Tudi Zedinjene države se zanimajo za Holandsko

Kakor za Finsko, se zanimajo Zedinjene države Severne Amerike tudi za Nizozemsko. Ameriški poslanik je bil te dni po naročilu svoje vlade pri holandskem zunanjem ministru in se zanimal za položaj. To gesto Zedinjenih držav si razlagajo tako, da bi Zedinjene države v slučaju kakšnega napada na Belgijo ali Holandsko ne ostale nevtralne.

Draginja naglo narašča

Kje so vzroki?

Neopazno in brez hrupa narašča v državi splošna draginja, ki jo že prav občutno čutijo konzumenti. Vse se draži. Surovine so dražje, zato morajo biti dražji tudi izdelki. Deloma je temu kriva vojna psihoza, prometne težkoče in previdno navijanje cen. Jako lep dokaz, kako rastejo cene, je podražitev pšenice. Naša država mora po pogodbi dobaviti Nemčiji 2500 vagonov pšenice. Prizad, ki je določil ceno, in mlinci pa pšenice nimajo, ker je niso pravočasno kupili, sedaj pa presega cena pšenice za 100 kg že 25 do 30 din Prizadevo ceno. Prav tako se draže tudi drugi pridelki in potreščine neglede na državno kontrolo in odbore za pobiranje draginje. V teh razmerah morajo tudi delavci in nameščenci misliti na izboljšanje svojih zaslužkov. Zlasti nujna je revizija minimalnih mezd.

Zbližanje med Anglijo, Francijo in Japonsko

Umik angleških in francoskih čet iz severno-kitajskih mednarodnih koncesij.

Angleška in francoska vlada sta obvestili japonsko vlado, da bosta umaknili svoje oborožene sile iz severno-kitajskih mednarodnih koncesij.

Japonsko vlado je ta ukrep zelo razveselil in se zatrjuje, da bo prišlo v kratkem do popolnega prenehanja napetosti med temi tremi državami. Anglija in Francija sta sklenili se povleči iz Kitajske radi vojne v Evropi.

Seja Društva narodov odgodena. Za dne 4. decembra je bila sklicana seja Društva narodov. Na zahtevo Švedske in Holandske je bila seja odgodena ter bo imela sejo samo proračunska komisija.

Za spremembo uredbe o minimalnih mezdah

Uredba o minimalnih mezdah,

ki predvideva v Sloveniji najnižjo mezo do 2 do 3 din, je bila izdana v času, ko še ni bilo sluha, ne duha o draginjskem valu, ki je sedaj zajel tudi našo državo. Že takrat so bile minimalne mezde z ozirom na posebne prilike v Sloveniji mnogo prenizko določene v tozadnevni uredbi, sedaj pa seveda nikakor ne odgovarjajo več, ker je postalo vse blago in življenjske potrebščine znatno dražje.

Splošna zahteva delavstva je torej, da se morajo nujno zvišati vse mezde in prilagoditi cenam na trgu, temu pri-

merno pa se mora tudi spremeniti uredba o minimalnih mezdah, ki bi morala zlasti predvidevati avtomatično povišanje mezd, v slučaju naraščanja draginje. Iz te uredbe morajo izpasti tudi določila, ki predvidevajo poravnalno postopanje, kajti že davno se je pokazalo, da so ta določila samo v škodo delavstva, ker ovirajo akcije strokovnih organizacij za izboljšanje delavskega položaja. Istočasno pa se morajo podvzeti strogi ukrepi proti špekulacijam in navijalcem cen.

Na zapadni fronti zatišje

Enako se glaseča poročila francoskega in nemškega generalnega štaba.

Na zapadni fronti ni nobenih resnejših spopadov. Slabo vreme ovira operacije.

Letalski napadi

Nemška letala so dne 12. t. m. izvršila tri napade na angleško Šetlandsko otočje. Otočju so se približala v megli in vrgla skupno kakšnih 12 bomb. Bombe niso napravile škode. Letala so bila pregnana in eno nemško letalo poškodovano. Nemško poročilo zatrjuje, da sta bili sestreljeni dve angleški letali in z bombo zadeta ena križarka, kar pa Angleži zanikajo.

Angleški rušilec je zavozil na mino in se potopil

Angleška admiraliteta javlja, da se je nek angleški rušilec zavozil na mino in se potopil. 7 članov posadke je mrtvih, 15 ranjenih, 70 rešenih. Anglija ima 200 rušilcev.

Potopljeni parniki

V bližini, kjer se je potopil angleški rušilec, se je dne 13. t. m. potopila tudi

8000 tonska angleška ladja »Matra«. — Od 24 mornarjev sta bila ubita 2. Neka nemška podmornica je potopila angleško ribiško ladjo »Craswell«. Od 13 mož posadke jih je utonilo 7. Ostale je podmornica sprejela na krov in jih vkrcala na neko ameriško ladjo. Neka nemška podmornica je pa potopila 14.000 tonski francoski parnik »Bonzano« ob španski obali v Biskajskem zalivu.

Angleška vojna mornarica je potopila dva nemška parnika »Mecklenburg« (8000 ton) in »Parana« (6000 ton).

Dve nemški križarki v oceanu

Trdi se, da se nahajata dve nemški križarki »Admiral Scheer« in »Deutschland« v Tihem oceanu in da sta v zvezi z nemškimi trgovskimi ladjami, ki so se zateleke ob izbruhu vojne v južno ameriška pristanišča, sedaj pa skušajo druga za drugo pobegniti iz teh pristanišč v neznani smeri. Trdi se, da je angleška mornarica skupno s francosko že na lovu za temi ladjami.

Kdaj bo rešena pritožba proti volitvam v Pokojninski zavod?

Zbor delegatov Pokojninskega zavoda v Ljubljani sklicuje predsednik dr. Milavec na dan 26. t. m. v Ljubljani. dnevni red je običajen, to je, predvsem volitev nove uprave. Sedanja delegatska skupščina ni bila voljena, marveč je bila odobrena edina kompromisna lista med JRZ in JNS zastopniki ter ZZZ in naprednimi nameščenci. Pri volitvah sta bili sicer vloženi dve listi, kompromisna in lista delodajalcev in

nameščencev svobodnih organizacij. Volilni odbor je opozicionalno listo razveljavil, proti čemur so se tako delodajalci kakor nameščenci pritožili, ker po njih mnenju ni bilo pravega vzroka za razveljavljanje liste. Pritožba opozicijskih list še ni rešena, kar pa ni ovira sklicanju zbora, vendar pričakujemo, da bo pritožbi ugodeno in se bodo morale razpisati volitve.

Kako si bo siromak nabavil čevlje?

Lastniki usnjarn so naslovili pismo na vlado, v katerem jo opozarjajo na težke posledice velikega izvoza živine v inozemstvo in razsajanje slinavke, ki ugonablja živino, vsled česar rastejo cene kože in usnja. Koža za podplate, ki je stala avgusta din 9 do din 11 za kg, stane danes din 17 do din 22, predelano v tovarni je stalo tako usnje v avgustu din 33 do din 36 plus 11,2 odst. skupni davek, danes se plačuje po din 56 do 65 za kg. Telečja ko-

ža se je plačevala v avgustu po din 16 do din 18 za kg, izdelano usnje pa po din 11 do din 13 plus skupni davek, za fus. Sedaj pa stane surova koža din 32 do din 34 za kg, izdelana pa din 18 do din 22 za fus. Kemikalije so se podražile za 50 do 60 odstotkov, ekstrakti pa za preko 100 odstotkov. Moški čevlji, ki so stali v avgustu din 135 do din 165, se bodo v kratkem prodajali po din 225 do din 250.

Zane Grey:

33

Mož iz gozda

»Nekoliko se bomo odpočili, mislim, da ste trudne«, je rekel.

»Lačna sem pač, trudna pa ne«, je odgovorila Bo.

Helen je razjahala in pri tem takoj ugotovila, da je bila hoja nekaj, česar očitno ni več obvladala. Bo se ji je smejala, toda tudi ona je bila nerodna, ko je stala na zemlji.

Nato je razjahal tudi Roy. Helen je bila presežena, ko je videla, da šepa. On je opazil njen bežni pogled.

»Nek konj me je nekoč prevrgel in se povaljal na meni. Zlomil mi je samo ključnico, pet reber, eno roko in moje sloke noge na dveh mestih!«

Kljub temu, da je bil pohabljen, je bil visoko raščen in gibčen ter je v svoji raztrgani, doma stkanu obleki izgledal neverjetno močan in korenjaški.

»Malo sprehoda vam sedaj ne bo škodilo, dekleti«, je svetoval Dale. »Ako še nista čisto trde, potem bosta v kratkem. Hoja pa najbolj pomaga proti temu. Vendar ne pojdiva predaleč. Poklical vaju bom, čim bo zajtrk gotov.«

Nedolgo potem je kratek žvižg opozoril dekleti, da se morata vrniti in ko sta prišli na lice mesta, sta našli plapolajoč ogenj in pripravljen zajterk. Roy je sedel, nogi pod seboj, kot Indijanci, pred njim pa

je bilo na zemlji razgrnjeno pregrinjalo in na njem servirano enostavna, toda tečna jed.

En sam bežen pogled je prepričal Helen o čistoči in temeljitem znanju kuharske umetnosti, kakršne bi se v taboriščni kuhinji na divjem zapadu nikdar ne bila nadejala. Razen tega je bila jed tudi dobra. Jedla je s slastjo, in kar se tiče Bojinega teka, sama ni vedela prav, ali naj se namesto nje sramuje, li pa naj se nad tem zabava. Obeh mladih mož je bila sama pozornost, pridno in z vnmemo sta stregla dekletoma, toda le redko je prišla kakšna beseda iz njih ust. Heleni ni ušlo, da je Dalejev sivi pogled večkrat splaval nizdol po pokrajini. Uganila je, da poseben izraz v tem pogledu ne more biti drugega kot skrb.

»Pri Bogu«, je začela Bo, ko ni mogla več jesti, »človek enostavno ne more verjeti. Jaz sanjam... Nel, črni konj, na katerem jezdiš, je najboljši, kar sem jih bila kdaj videla.«

Ranger se je pasel z ostalimi konji vred na bregu malega potoka. Vsi so bili brez torovorov in sedel. Može so jedli počasi. Nič ni kazalo, da se nahajajo na begu; in vendar se Helen ni mogla znebiti nemira. Roy bi bil znal biti premeten in igrati brezskrbneža, v nameri, da se dekleti ne bi bale. Toda Dale je izgledal docela nesposoben, da bi nekaj napravil, kar ne bi bil mislil resno.

»Odpojčita si, ali se pojdiva sprehajati. Do mraka bomo morali prejezditi še štirideset milj.«

Helen je smatrala, da je bolje, ako se zlekne na tla, Bo pa je pohajkovala okrog, trepljala konje in

Doma in po svetu

Omejite cenzuro! Splitski »Narodni list« piše: »Predsednik vlade g. Cvetković je dal domačemu tisku izjavo o nekaterih anonimnih letakih, ki krožijo v zadnjem času. Dvomimo, da se bo radi te izjave omejila poplava anonimnih letakov. Tu je potrebna druga mera. Morda bi bilo najbolje, ako vlada dovoli svobodo tiska in ukine cenzuro, ali pa jo vsaj omeji na ono razdiralno delo, ki ne zasleduje samo oviranje vlade pri njenem delu, temveč izpodkopa tudi temelje skupni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev.«

Kakšen bo bodoči zakon o tisku? Predsednik vlade Dragiša Cvetković je dne 10. novembra govoril v Beogradu in rekel o novem tiskovnem zakonu, da ne bo dovoljeval nobenih anonimnih izjav, niti osebnih žalitev.

Takega namena pa akcija za prehrano prebivalstva v nemirnih časih menda vendarle nima. Na novosadskem tržišču za žito in moko se je dvignila cena pšenice na din 200 za 100 kg, dočim je bila ob žetvi uradno določena z din 165 za 100 kg. Temu primerno se je podražila tudi moka in sicer kar za din 20 za 100 kg. Cena koruzi je istotako narasla za din 10 za 100 kg. Da gre v resnici za docela neopravičeno draženje vsakdanjega kruha, se vidi najbolj iz tega, da so cene poskočile takorekoč preko noči, od petka, dne 10. novembra do ponedeljka, dne 13. novembra. Trdi se, da je podražitev pšenice in koruzne moke povzročilo povpraševanje za blagom s strani ravnateljstva za prehrano prebivalstva v nemirnih časih, ki je pooblaščen nakupiti velike zaloge poljedelskih pridelkov. Spričo tega je država sama zainteresirana na tem, da nujno omeji naraščanje draginje oz. špekulacije s poljskimi pridelki. Kajti ravnateljstvo za prehrano vrši nakupe z državnim denarjem. Preskrba prebivalstva pa ni nobena preskrba, ako bo moralo prebivalstvo poljedelske pridelke iz državnih skladišč drago plačevati takrat, ko bo v to svrhu imelo najmanj sredstev na razpolago. Vse kaže, da bo treba zakon o špekulaciji raztegniti tudi na prodajo poljedelskih pridelkov. Tako kot sedaj, ne more in ne sme več dalje!

Kruh je postal dražji — v Zagrebu. Mestno poglavarstvo je dovolilo podražitev kruha. Peki smejo prodajati kruh v hlebih oz. štručah, ki ne smejo stati več kot din 4. Štruca kruha, ki ga prodajo za to ceno pa mora tehtati: beli 1 kg, polbeli ali rženi 1,08 kg, črni 1,20 kg. Pecivo v kosih po 50 para mora tehtati: rogljiči 3 dkg, kajzerice 5 dkg, žemlje 7 dkg. Določevanje cen po kosu se doslej ni obneslo še nikjer, pri tem je vedno doplačal konzument. Cena kruha bi morala biti določena po kilogramu, sicer je kontrola s strani konzumenta silno otežkočena, da ne rečemo nemogoča. To pripominjamo z ozirom na to, ker bo vsekakor tudi v Sloveniji prišlo do povišanja cen kruhu.

Ustanavljanje kmečke stranke v Sloveniji. — V Zagrebu so v nedeljo zborovali delegati takozvane Lončarjeve skupine in se posvetovali o ustanovitvi kmečke stranke v Sloveniji. Zborovanje se je imelo vršiti že zadnjič v Ljubljani, pa je bilo prepovedano. Na zborovanju v Zagrebu, katerega je pozdravil tudi Mačkov odposlanec inž. Košutič, je bila ustanovljena slovenska kmečka stranka. Za predsednika je bil izvoljen Franc Jevšnik iz kozlanskega okraja. Med odborniki pa ni nobenega izmed

tistih, ki so zadnjič v Ljubljani prišli nepovabljeni na zborovanje in hoteli biti za vsako ceno izvoljeni v strankino vodstvo. Tudi kmetje hočejo stranko za se, ne pa, da bi bila streha za druge.

Obraz visokošolske mladine. Dne 11. novembra so se vršile volitve v odbor društva študentov fakultete na ljubljanski univerzi s temle izidom: katoliški akademiki so dobili 145, napredni akademiki 120, ljetičevci 43 in levičarji 53 glasov. — Še zanimivejšo sliko nudijo volitve na zagrebški univerzi: Na pravni fakulteti sta bili postavljeni sploh samo dve listi: lista frankovcev (skrajnih hrvaških nacistov, ki so odločni protivniki dr. Mačka) je dobila 217, Mačkova skupina pa 172 glasov. Na poljedelski fakulteti so dobili: frankovci 108, Mačkovci 85, levičarji 55. Na šumarski fakulteti sta bili postavljeni zopet samo dve listi, lista frankovcev, ki je propadla in lista mačkovcev, ki je zmagala. — Kdor hoče, se iz teh števil lahko mnogo nauči.

Na Hrvatskem ne bo več imela »Avala« monopola za uvoz časopisov. Kakor znano, ima pri nas »Avala« monopol za uvoz časopisov. Hrvatska trgovska zbornica je predlagala ministru trgovine, ki je Hrvat, da se dovoli svoboden uvoz časopisov iz inozemstva.

Upokojenci so zborovali v Beogradu in zahtevali, da se tudi staroupokojenci oz. njih pokojnine izenačijo s pokojninami novoupokojencev.

250 hrvaških romarjev je prišlo k papežu s prošnjo, da bi proglasil za svetnika Hrvata blaženega Nikolo Tavelića. Prošnjo je priporočil tudi dr. Maček.

Atentat na Hitlerja — pripravljen v Nemčiji. Takoj po eksploziji peklenskega stroja v monakovski pivovarniški pivnici se je raznesla vest, da je bil peklenski stroj inozemskega izvora. Sedaj so ugotovili, da so bili posamezni deli izdelani v dveh nemških tvornicah in od atentatorja, ki je bil tudi Nemec, sestavljeni v peklenski stroj.

Predsednika za poljski protektorat iščejo. — Predsedništvo poljskega protektorata so ponudili najprej... Studenickyy, ki je mesto odklonil zaradi bolezni, zaradi starosti pa je tako mesto odklonil predsednik aktivistične stranke Huharzewsky.

Kontumaciranje pri hrvaških sodiščih. Zadnjič smo zasledili v »Hrvatskem dnevniku«, da hočejo pri hrvaških sodiščih reformirati tudi določbe civilno pravnega reda, ki se nanašajo na kontumaciranje strank, ki pri prvem naroku, ko sodnik okliče razpravo, niso navzoče. Navadno se to zgodi takoj zjutraj ob 8. uri. Stranka, ki zamudi oklic razprave, je kontumacirana in s tem tudi obsojena, ne da bi se razpravljalo o upravičenosti ali neupravičenosti tožbe. »Hrvatski dnevnik« pravi, da je tako postopanje sodnikov protiljudsko in protivno duhu zakona ter pravi, da se s to prakso ne sme več nadaljevati. Potem takem sodnik pri hrvaškem sodišču ne bo več smel izreči kontumaca takoj pri oklicu razprave, ampak mogoče šele ob koncu uradnih ur tistega dne, na katerega je bil razpisan narok. S tem bo na Hrvatskem uveden zopet stari način poslovanja civilnih sodišč, ki je bil v veljavi, predno je bil upeljan novi civilno pravni red.

Igrač uvažamo v Jugoslavijo (1938) za 2.121.000 din na leto. Od teh več kot za 2 milijona iz Nemčije, kakor poroča dunajski »Süd-ost-Echo«.

Število prebivalstva Rusije znaša sedaj 182 milijonov, od katerih je 7 milijonov več žena kakor moških.

tikal svoj nos v tovore. Bila je radovedna in živahna.

Dale in Roy sta se pomenkovala s pritajenim glasom, med tem ko sta čistila posodo in jo potem spravila v neko težko platneno torbo.

»Ti si res prepričan, da bo Anson danes zjutraj ubral po sledi za nami?«, je vprašal Dale.

»Prav gotovo«, je odvrnil Roy.

»Kako pa si to predstavljaš — tako hitro?«

»Kako pa bi si ti to predstavljal, — ako bi bil Snake Anson?«, je vprašal Roy.

»To je odvisno od onega jezdeca iz Magdalena«, je odvrnil Dale suho. »Četudi je verjetno, da bi jaz opazil sledove koles in konjskih kopit na mestu, kjer smo zavili s ceste. Toda vzemimo, da jih vidi.«

»Milt, čuj me. Rekel kem ti, da smo se predvčerajšnjem srečali s Snake Ansonom v Show Down in si pogledali iz oči v oči. In moram reči, da je bil vražje radoveden.«

»Toda mene ni videl in o meni tudi ni nič slišal.«

»Mogoče, mogoče pa tudi ne. Na vsak način, kakšna razlika pa je v tem, ako zve to danes zjutraj ali pa nocoj?«

»Potem torej smatraš, da ne bo prišlo do boja, ako bo Anson ustavil poštni voz?«

»Hm, on bi moral sprožiti prvi strel, kar pa ni tako verjetno. John in Hal se od tistega nerodnega streljanja, ki sta ga imela lansko leto, takorekoč bojita revolverja. Joe bi še najprej utegnil zgubiti potrpljenje.«

(Dalje prihodnjik.)

Iz naših krajev

TRBOVLJE

Veliko zborovanje o občinski socialni politiki in gospodarstvu.

V nedeljo, dne 12. novembra se je vršilo ob 9. uri dopoldne v dvorani »Delavskega doma« impozantno zborovanje trboveljskega delavstva in obrtnišva ter kmetov. Zborovanje je sklicala občinska uprava, da poda važna poročila o delovanju na gospodarskem in upravnem področju. Velika dvorana »Delavskega doma« je bila do zadnjega kotička natrpana s poslušalci, tako da že dolgo ni bilo kakšno zborovanje tako dobro obiskano kot v nedeljo.

Prvi je poročal župan s. Klenovšek Jakob, ki je v nad enournem govoru podal jasno in pregledno sliko delovanja nekdanjih občinskih zastopstev in delovanje sedanjega zastopstva delavcev, kmetov in obrtnikov. Z dokazi in številkami je predočil zborovalcem uspehe uprave in tudi težkoče, ki jih je v začetku moralo prenašati občinsko gospodarstvo. Z jasnimi in mirnimi izjavami se je dotaknil tudi socialne politike, ki se nanaša na podpiranje brezposelnih, kar se pa žal ni dovolj upoštevalo niti od samih onih, ki so bili izdatne podpore deležni.

Na gospodarskem polju se je vedno upoštevalo obrtnike, ki so tudi v času krize v revirjih mnogo trpeli. Pospesevalo se je kmetijstvo tako, da se je vedno upoštevalo upravičene želje skupnosti ali pa tudi posameznikov. Glede zidanja »Občinskega doma« je pa s. Klenovšek povdaril, da je bila prvič nujna potreba trboveljske občine, da dobi enotne in primerne prostore, drugič je pa tudi domače delavstvo in obrtništvo imelo lep delež na zaslužku. Ne samo, da se je zidal »Občinski dom«, so se zidale tudi stanovanjske hiše, v katerih se počutijo upokojeni rudarji kot v svojem. Glede stanarine v občinski koloniji je pa povdaril, da se je vedno upoštevalo prejemke upokojevcev ter znaša stanarina od din 25 do din 75 mesečno, in lahko trdimo, da so to najcenejša stanovanja v Sloveniji.

Mnogo bi se lahko navedli o stvarnem poročilu s. župana, a bi nas zavedlo predač. Jasen dokaz, da trboveljska javnost zna ceniti delo s. župana, je bilo dolgotrajno odobravanje vseh navzočih na poročilo s. Klenovškega. Podpredsednik občine g. Plavšak je osobito povdaril voljo sedajne uprave, da se z resnim delom odpmore vsem neprilikom, ki tarejo danes kmetski stan. Tudi g. Plavšak je za svoje poročilo žel splošno priznanje.

Član uprave s. Murn je končno poročal o težkočah preskrbe s pitno vodo po kolonijah in o tozadevnih akcijah. Pojasnil je tudi vzroke glede pomanjkanja vode in o nevarnosti bolezni zaradi okužene vode.

Končno je še obrtnik g. Malgaj prečital resolucijo, v kateri je bilo podčrtano priznanje s. županu in občinski upravi za njeno požrtvovalno delo in izražena želja, da se naj to delo nadaljuje v korist in zaščito vsega trboveljskega prebivalstva. Pred razhodom so navzoči ponovno izrazili priznanje županu in občinski upravi z dolgotrajnim ploskanjem.

ČRNA PRI PREVALJAH

Zelo se je pri nas razširilo vnetje priušesne slinavke, najbolj med otroki. Bolezen je nalezljiva, pa ne kdo ve kako nevarna, vendar je treba paziti, da se bolnik ne prehladi, sicer nastopijo nevarne posledice.

Zima se približuje. Z neznansko hitrico se približuje zima, katero pričakujemo z različnimi čustvi: Dobro situirani brezskrbno, celo z veseljem, saj jim bo ta sprememba nudila nove zabave itd., dočim brezposelni z opravičeno grozo gledajo zimskim mesecem naproti in se zaskrbljeni vprašujejo, kje dobiti dela in zaslužka pozimi, ko ga jim še leto ni nudilo v zadostni meri. Še je čas, ker se obeta lepa jesen, da se takšnim revežem vsaj zdaj nudi pomoč in to z javnimi deli, kakor pri razširitvi cest, katera dela so v najlepši sezoni zastala. Da ni potrebne denarja, to ne more biti edini razlog za ustavitve del. Ker bodo ta dela morala itak enkrat biti gotova, bi tem revežem ravno sedaj pred zimo najbolj dobrodošla. Saj se jim lahko namesto denarja izstavijo nakaznice, s katerimi bi lahko povsod dobili za nje življ. potrebščine. Enako potrebno, ako še ne bolj kot pa razširitev cest, bi bila namestitve cestnih ograj. Z ozirom na živahen promet na cesti Črna-Koprivna bi bilo unino potrebno, da posvetimo pažnjo tej cesti, kajti ta cesta je večidel brez cestnih ograj. Ako pogledamo malo iz Črne, to je od Rožančeve žage pa do Pogrančičeve žage, je, razen na razdaljo 40 m, cesta brez ograje in po nekaterih krajih močno napeta in s previsom proti potoku. Vozniki, kot soferiji, morajo biti skrajno previdni, posebno pozimi, da jim vozila ne zdrsnejo v potok. Enako nevarno je tudi za pešca, ki v temni noči in dežju tava brez svetilke po tej cesti. Ako ti vid odpove, moreš samo po posluhu presoditi oddaljenost vode, sicer se lahko znajdeš sredi potoka.

Rudarjem v vednost. Župan občine Črna g. I. Turk, je poslal predsedniku II. rudarske skupine pismo, v katerem se najlepše zahvaljuje vsemu delavstvu, zaposlenemu pri svinčenem rudniku Mežica, za parski sklad. Vesel je razumevanja in dobre volje delavstva, ki se manifestira v dejanski pomoči in lajšanju bede vseh siromakov. — Predsednik lokalnega odbora II. rudarske skupine.

KOČEVJE

Predavanje o delavski zaščiti. V nedeljo, dne 19. t. m. se bo vršilo s pričetkom ob 9. uri v dvorani hotela »Trst« važno predavanje o delavski zaščiti in pomenu kulturnih in strokovnih organizacij. Predavanje priredi tukajšnja »Vzajemnost« sporazumno s strokovno organizacijo. Predavala bosta ss. dr. Reisman in Eržen iz Maribora. Pridite vsi!

LJUBLJANA

Vrhovno sodišče delavskega zavarovanja v Ljubljani. Vse zavarovane člane opozarjamo, da posluje Vrhovno sodišče delavskega zavarovanja od novembra 1939 dalje v Ljubljani, Prešernova ulica, palača Mestne hranilnice, II. nadstropje, soba št. 14. Vse pritožbe proti razsodbam Sodišča delavskega zavarovanja je tudi za naprej vlagati pri Sodišču delavskega zavarovanja v Ljubljani.

Delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« za Bežigradom vabi k predavanju, ki bo v četrtek, dne 16. novembra ob 20. uri v gostilni Vrhovnik na Vodovodni cesti. Predaval bo s. Golmajer o temi: »Organizacija mednarodnega

MARIBOR

Draginja narašča — povišajte mezde!

Cene življenjskim potrebščinam so v zadnjem času občutno poskočile, mezde pa so ostale stare. V tekstilni industriji, kjer obratujejo samo po tri dni na teden, so delavci seveda znatno prikrajšani na že itak pičli mezdi, ki že doslej ni zadoščala za skromno prehrano, zlasti v onih družinah, kjer je treba preživljati veliko število otrok. Svobodne strokovne organizacije in obratni zaupniki so ponekod že podvzeli ko-

urada dela«. Predavanje bo vsakoogar zanimalo, zato vabimo vse somišljenike, osobito delavstvo bližnjih industrijskih obratov k udeležbi. — Seje odbora Delavskega kulturnega društva »Vzajemnost« za Bežigradom so redno vsak tork ob 20. uri včasem društvenem prostoru v gostilni Vrhovnik na Vodovodni cesti. Na ta sklep opozarjamo vse člane odbora in pa tudi ostalo članstvo, ki potrebujejo kakšna pojasnila ali druge informacije, da se ta dan obratujejo naravnost na odbor. Tu lahko reklamirajo pri blagajniku »Vzajemno Svobodo«, ako bi je ne dobili po pošti.

rake, da se povišajo delavstvu mezde. Nekateri tekstilni industriji so, kakor se sliši, že uvideli, da je to stanje nevzdržno in nameravajo povišati delavstvu mezde za 10 odst. Poleg tekstilnih industrij bo pa moralo priti tudi do povišanja mezd v drugih industrijskih panogah, kakor tudi pri obrtnikih, ker je že preveč narastla draginja in radi tega trpijo delavci vseh panog.

Predavanje. V sredo, dne 15. t. m. bo predavala učiteljica na mešč. šoli Milica Stupanova o »Slovenskem izseljeniškem vprašanju«. Predavanje se bo vršilo v dvorani »Delavske zbornice« v Mariboru, Sodna ul. 9. — Predmet, ki ga bo obravnavala predavateljica, je tako važen, da naj vsak sodrug in sodružica pride na predavanje.

Zakaj zida Pokojniški zavod svojo hišo na tako neprimernem kraju? Zidanje novih stanovanjskih hiš je treba pozdraviti, ker se s tem odpmore pomanjkanju stanovanj. Razen tega se na ta način počasi praznijo nehygienična stanovanja v starih zgradbah in vrši pritisk v pravcu znižanja stanarin za neprimerna stanovanja. S tega zrelišča je prav, da se je tudi Pokojniški zavod za nameščence odločil, da se zida v našem mestu še eno stanovanjsko hišo. Vendar človek nikakor ne razume, zakaj si je uprava Pokojniškega zavoda izbrala stavbnoparcelo baš v Krekovi ulici in to tako nesrečno, da bo glavna fronta hiše obrnjena na sever. Parcela meri 662 kvadratnih metrov, ki jo je plačal Pokojniški zavod po din 260 za kvadratni meter ali skupno din 172.120. Res je, da PZ za parcelo ni bilo treba šteti gotovine, ampak samo odpisati hipoteko, toda ta razlog še ni dovolj tehten, da se zida stanovanjsko hišo na severno stran. Pokojniški zavod je imel, kar se zidanja tiče, v Mariboru sploh zelo nesrečno roko. Hiša, ki jo je zgradil na Kralja Petra trgu, je vse prej kot pa monumentalna zgradba, kakršna bi lahko bila, ako bi se bil zidal blok po modernih načrtih. Druga stavba, ki bo sedaj zrasla iz tal, bo seveda neprimerno manjša in razen tega malo privlačna radi svoje lege. Na severno stran zidajo bolnišnične operacijske dvorane, za stanovanja pa zgradbe na severno stran niso primerne. Pogledimo si, kakšne zgradbe je postavil Pokojniški zavod v Celju ali v Kranju in na kakšnih mestih, v Mariboru pa gre zidati nekam v stransko ulico, dasi ima zavod, ako se ne motimo, kupljeno parcelo poleg palače OUZD, ki leži na južno stran in kjer bi bilo mogoče zgraditi res nekaj reprezentativnega. Mogoče nam bo PZ pojasnil, kakšni razlogi so ga vodili, da zida v Krekovi ulici.

Več zavarovancev.

Sezonski delavci se vračajo iz Nemčije. — Prve skupine sezonskih delavcev so se pričele te dni vračati iz tujine, kjer je bilo zaposlenih okrog 12.000 naših delavcev. Letos je nekoliko bolje preskrbljeno za te sezonske delavce, ker dobijo v kolodvorski restavraciji toplo okrepčilo, nemške marke pa jim zameinjajo po uradnem kursu. Vsi tožijo o izredno napornem delu, ki so ga morali opravljati v tujini, kljub temu pa so njih prihranki zelo skromni.

»Ni treba, da povprašujete za jabolki, tako drago jih ne morete plačati.« Že pred dobrim mesecem je neka zadruga poslala na kmete pooblaščenca, na nakupi par vagonov jabolok. Dotičnik je obiskal precej kmetov, toda jabolki ni dobil. Vsi so že takrat čakali, da bo pričel izvoz in da bodo jabolka lahko drago prodali, dražje, kot pa na domačem trgu. Nek kmet se je odrezal tako-le: »Ni treba, da povprašujete za jabolki, izpod din 4.50 jih ne dam, vi pa toliko ne morete plačati, kolikor plačajo v inozemstvu!« Sedaj je cena jabolk narastla že na din 5 za kg.

Glasbeni odsek Del. kult. društva »Vzajemnost« v Mariboru priredi v nedeljo, dne 19. novembra s pričetkom ob 3. uri popoldan v Delavski zbornici, Sodna ul. 9-II. čajanko s sodelovanjem dram. in pevskega odseka.

Policija je izsledila tatu ukradenega kovčega z urami in zlatino. S tem v zvezi je bilo aretiranih 5 oseb in sicer Ivan Maček, Ivan Klavž, Janez Lazar, Ivan Peklari in Anton Weis. Kovčeg je baje ukradel 19 letni Ivan Maček, ostali pa so osumljeni, da so pomagali razpečavati ukradene ure in zlatino. Policiji se je posrečilo od 451 ukradenih predmetov izslediti pri aretiranih 353 komadov. Nekaj plena so našli pri privatnikih, katerim so tatovi ure prodali. Ura je izplačal policistom 9000 din nagrađe.

Prepovedani so živinski in svinjski sejmi v Mariboru radi slinavke in parkljevke v okoliških srezih.

Prepoved točenja alkoholnih pljač vpoklicanecem v vojaško službo velja zopet za dan 17. novembra.

CELJE

Kulturni večer »Vzajemnosti« se bo vršil v soboto, dne 18. t. m. s pričetkom ob pol 21. uri v dvorani »Delavske zbornice« z naslednjim lepim in pestrim sporedom: 1. Pozdrav in uvod večera fanfara »Vzajemnosti«; 2. predavanje s. prof. Favaja iz Ljubljane o »Pancropi«; 3. nastop govornega zbora; 4. tamburaški odsek; 5. recitacije; 6. ob zaključku zapoje pevski odsek. Sodrugi, sodružice, prijatelji, ne zamudite tega vzgojnega in užitka polnega večera. Poplačajte trud sodelujočih članov »Vzajemnosti« s svojim obiskom. To bo tudi za »Vzajemnost« priznanje in bodrilo za njeno nadaljnje kulturno delo.

HRASTNIK

Nadure pri našem rudniku TPD so postale že reden pojav. Že dalje časa se uvaja pri našem rudniku sistem »nadaljevanja« to se pravi, ako ni v osmih urah dosežena potrebna storitev, in to kjerkoli na zunanjem obratu, je treba pač »nadaljevati«. To pa po dve ali več ur, često pa kar celo zmeno, to je da dela prizadeta partija kar po 16 ur skupaj! Kaj se pravi delati po 14 ali 16 ur, često tudi v dežju in mrazu, ve pač le oni, ki to okuša — to pa je povečini mladina. Kaj bo s to mladino, ki garna in trpi pri takem delovnem času in do kraja zracionaliziranem delovnem tempu, si vsak človek lahko predstavlja. V nemalo začudenje rudarjev pa se je začela ta praksa uvajati tudi že v jami. Gotova partija je poklicana v pisarno, kjer se ji sporoči tako in tako — pokusite! 8 ur na svojem odkopu, nadaljnjih 8 ur pa k tesarjenju. Pa so poskusili, pa grel Seve so prizadeti od prvega do zadnjega vsi neorganizirani. Pa se zoperstavi, če se moreš! To se dela z izgovorom, češ, rudarjev primanjkuje. Ali je to res? Saj vemo, da je bilo pred mesecem okrog 20 mladih rudarskih delavcev na indeksu za redukcijo in so jih nekaj od teh v resnici tudi odslovili! In res ni nobenega brezposelnega več? Ugotavljamo, da je to očitna kršitev socialnovarstvene zakonodaje, ki predpisuje šurnik in prepoveduje nadurno delo, ako niso zato podani razlogi, navedeni v zakonu. V slučaju potrebe se noben pameten rudar ne duram ni nikoli protivil. In kaj bi rekli k temu naši predniki, ki so z nepopisnimi žrtvami priborili to veliko pridobitev za delavstvo, ako bi vedeli, da se tako brezobzirno gazil! Resnici na ljubo moramo pa ugotoviti, da se to dela proti volji večine delavstva. So pa tudi, čeprav redki, ki so s tem kar zadovoljni, samo da je zadoščeno njihoveму nespametnemu in za nje same škodljivemu egoizmu. To, sodrugi rudarji, ni pot napredka, ampak pot, ki vodi nazaj v srednji vek! Če pa pogledaš malo okrog sebe, pa vidiš tu in tam skupino, ki modro razpravlja o visoki politiki. Saj se človek kar čudi: vse jim je znano. Kaj dela ta in oni diplomat, kakšni so interesi te ali one države v Indiji in vrag vedi kje še, kaj se je tu in tam zgodilo in kaj se v kratkem še bo — neke itd. itd. v nedogled. Saj bi bilo to vse prav in lepo. Vsak misleč človek se mora upoznati z vsemi aktualnimi problemi, ki se tičejo javnega življenja sploh in v svetu. Tuji »Delavska Politika« nas o tem v vsaki številki kar najbolje in najobjektivneje insormira, toda še bolje bi bilo, ako bi ljudje ne razpravljali samo o tem, kar se dočaja zunaj naših mej, ampak tudi o položaju našega delavstva, kako naj si ga izboljša in s pomočjo organizacije prepreči izigravanje socialne zakonodaje. Storimo tudi mi tako! Po razgovoru o visoki diplomaciji pogledimo malo še na naše razmere, ki res niso rožnate, dokler je še čas! — Rudar.

GUŠTANJ

V našem industrijskem kraju primanjkuje krompirja in ga tudi v bližnjem okolišu ni dobiti. Hranitelji delavskih družin so primorani iskati krompir, ki je glavna hrana delavskih družin, po drugih krajih. Večasih ga je bilo zelo lahko dobiti okrog Dravograda, v smeri proti Libelčam, sedaj pa tudi tamkaj zaman povprašuješ za krompirjem. Pa ne, da bi krompirja manjkalo, ampak kmetje ga enostavno ne dajo. Imajo ga spravljenega in skritega pod repo in drugimi poljskimi pridelki in pravijo, da ga ne prodajo, ker vedo, da se bo cena še dvignila. Pred par dnevi je bil nek delavec pri nekem tamošnjem kmetu radi krompirja. Ponudil mu je din 1.25 za kg, toda prejel je odgovor, da krompir ni naprodaj, pač pa ako mu plača din 2 za kg, tedaj mu ga lahko takoj dostavi 1000 kg. Mi nismo za revkizicije, ki so slabo znane izza časa svetovne vojne, toda nekaj se bo moralo pa vendarle zgoditi, da bo prebivalstvo industrijskih krajev dobilo vsaj najpotrebnejše poljedelske pridelke. Če se ne motimo, imajo občine nalog, da ustanove lastne prehranjevalne akcije; industrijske občine bi morale to kot prve storiti. Seveda gre za kredite, ki bi jih morale občine na kak način dobiti, iz proračuna ni mogoče dobiti sredstev v ta namen.

Dobiček in dobiček. V neki tekstilni tovarni je bil zaposlen tkalec, ki je v 14 dnevih zaslužil celih din 68. Ta tkalec je takoj nato dobil službo v neki drugi tekstilni tovarni, kjer je v prvih 14 dneh zaslužil din 600. To pa še ni vse, kar je treba s tem v zvezi omeniti. Tekstilna tovarna, v kateri je omenjeni delavec tako malo zaslužil, izdeluje svojo prejo iz bombaževinastih odpadkov, ki jih pokupi zo vseh ostalih tovarnah in iz starih cunji, dočim druga tovarna, v kateri je delavec toliko več zaslužil, izdeluje prejo izključno iz novega bombaža. Človek bi rad vedel, po koliko prodajata ena in druga tekstilna tovarnica svojo robo. Tvornica, ki si dela prejo iz odpadkov in povrh tega še slabo plačuje delavstvo, mora imeti naravnost ogromne dobičke, ako prodaja svoje izdelke po isti ceni, kot pa tovarna, ki tke iz preje iz čistega bombaža. To so prav zanimivi problemi, ki bi lahko služili za podlago diskusiji o dobičkih.

Predavanje o vplivih velike francoske revolucije na takratno kulturo je imel prof. Branko Rudolf v okviru predavanj »Vzajemnosti« minulo sredo v dvorani Delavske zbornice. Predavatelj je nudil številnim poslušalcem redek kulturni užitek. Nazorno je podal stanje znanosti in kulture v prejšnji fevdalni družbi pod absolutno monarhijo, ko se je vsako iskanje resnice smatralo zakrivoverstvo in zločin, ko se je znanost držala še stoletnih sholastičnih dogem in je umetnost služila le lahkotni neutrdljivi zabavi privilegirancev. Vzporedil je fiziko, družboslovje, likovno in glazbeno umetnost, arhitekturo, modo in gospodarstvo, kakoršno je bilo pred, in kakor se je razvijalo po revoluciji. Predaval je živahno, vpletal posrečene sodobne anekdote, ponazarjal razlike v umetnosti in modi z risbami na tabli, razliko v glazbi pa tolmačil s sviranjem na svoji flavti. Bilo je res zelo zanimivo in poučno predavanje, ki so se mu zanj ob koncu poslušalci oddolžili s toplim priznanjem.

Din 301.000* - je zadela

10. t. m. srečka državne razredne loterije štev. 56.910

ki je bila kupljena v bančni poslovalnici **BEZJAK, MARIBOR** GOSPOSKA ULICA 25

Vozičke kradejo in jih prodajajo starinarjem. Nekemu delavcu je pred nekako dvema meseci nek nepoštenjak izvabil voziček pod lažno pretvezo in mu ga ni več vrnil. Za delavca je predstavljaj voziček veliko vrednost, saj je dal zanj okrog din 600. Zato se ni dal kar tako. Dolgo časa je stikal za vozičkom, dokler ga ni kočno našel pred neko mariborsko trgovino. Toda na svoje presenečenje je ugotovil, da je voziček med tem menjal lastnika in da ga je novi lastnik kupil v neki mariborski starinarjni. Poizvedbe v starinarjni so dognale, da je starinar kupil voziček od sleparja za din 130, prodal pa ga je napraj za din 280. Ker pa je novi lastnik kupil voz od obrtnika, to je v tem slučaju od starinarja, ga oškodovani delavec ni mogel dobiti nazaj in bo imel še pota in sitnosti, dokler zadeva ne bo urejena. Ako bi delavec ne bil našel svojega vozička, bi bil starinar vsekakor lepo zaslužil. S tem v zvezi nam poročajo, da je bilo samo v okolici Limbuša v zadnjih mesecih pokrađenih preko 12 takih vozičkov, ki jih tatovi prodajajo kmetom na Ptujskem polju.

Opozarjamo vse ceno. Čitatelje našega lista na današnji oglas Kino Espanade.

Plesna šola I. del. kolesarskega društva v Gambrinovi dvorani začne z rednim poukom v nedeljo, dne 15. oktobra ter se vršijo vaje vsak četrtek ob 20. do 22. ure in vsako nedeljo od 15. do 18. in od 20. do 22. ure pod osebnim vodstvom plesnega učitelja g. L. Simončiča. Vpisovanje novih članov sprejema vodstvo pred vsakim poukom.

ZAGORJE OB SAVI

Javno rudarsko zborovanje. Zveza rudarjev Jugoslavije, podružnica v Zagorju, sklicuje za v nedeljo, dne 19. novembra ob 9. uri dopoldne v kinodvorani v Zagorju javno rudarsko zborovanje z dnevnim redom: 1. Poročilo o interevanju v Beogradu v zadevi uvedbe plačanih dopustov in spremembe pravil bratovskih skladnic; 2. položaj rudarjev z ozirom na naraščajočo draginjo in organizacija. Ker je dnevni red zelo važen, se poziva vso delavstvo, da se zborovanja udeleži.

SENOVO PRI RAJHENBURGU

Dramski odsek naše »Vzajemnosti« uprizaro v nedeljo, dne 19. novembra ob pol 4. uri popoldne v šolski dvorani na Senovem dramo v treh dejanjih »Veleva«. Vljudno vabimo k obilni udeležbi. — Odbor.

Pozor, cenj. občinstvo!

Senzacija dneva!

Od četrta 16. do vključno torika 22. novembra 1939

SKRIVNOSTI MAGINOTOVE ČRTE

Najinteresantnejši film vseh časov in najaktualnejši film današnje dobe.

Film prikazuje skrivnosti gigantske francoske trdnjave „Maginotove črte“ ter se nudi redka prilika vsakomur, da si ogleda trdnjavo, o kateri govori in piše ves svet. Film predstavlja višek tehnike francoskega filma.

Kino Esplanade

Telefon 25-29

Kino Esplanade

MEŽICA

Neročniki »Delavske Politike«, ki stanujejo daleč izven Mežice, lahko plačajo naročnino v trafiki Piko Gregor, da jim ni treba hoditi osebno na pošto, ali pa iskati naših poverjenikov v Mežici.

Samo en brivec v Mežici ima naročeno našo »Delavsko Politiko«. Našim naročnikom sporočamo, da ima izmed mežiških brivcev naročeno »Delavsko Politiko« samo g. Tašič Jože, kar naj vsi zavedni sodruzi vpoštevajo.

SV. LOVRENC NA POHORJU

Kar dva pogreba na en dan iz naše tovarne. Dne 7. t. m. je umrl za možgansko kapjo obratovodja **Wilhelmer Matija**, katerega izguba za naše delavstvo je občutna, saj je bil med delavstvom radi svoje nepristranosti zelo priljubljen. Bil je inozemec (Nemec), toda bil bi lahko našim delovodjem (domačinom) radi lepega postopanja z delavstvom za vzgled; bili smo mu brez izjeme vsi enaki, radi česar je užival med delavstvom spoštovanje. Delavstvo je radi te izgube v nemalih skrbeh, saj ne ve kakšen bo pokojnikov naslednik. — Iste dne pa je po daljši bolezni preminul naš sodelavec in zvest naročnik »Delavske Politike« s. **Javornik Ludovik**, tako da smo imeli dne 9. t. m. popoldne naenkrat dva pogreba in je med našim delavstvom zavladala prava žalost. Tudi tega našega sodruga in sodelavca smo imeli vsi radi, saj je bil miren in dober človek. Pogreba obeh pokojnikov se ni udeležilo samo delavstvo z ženami in otroci, temveč domala skoraj vsi šentlovrenčani, kakor tudi zastopniki drugih trdk, s krasnimi in številnimi vencji, med katerimi sta bila tudi venca našega delavstva z zadnjim pozdravom obema pokojnikoma, kar jasno pričča, kako priljubljena sta bila. Poslovilne besede na grobu svojega obratovodje je v imenu vsega delavstva izrekel s. **Pernausel Ignac**, na grobu našega sodelavca **Javornik Ludov.** je pa imel poslovilni govor g. **Župnik**. — Pokojni obratovodja g. **Wilhelmer** zapuščal razen žalujočih starišev in sester tudi ženo in hčerko. Pokojni s. **Javornik** pa zapuščal ženo, ki je sama bolana in jo je smrt ljubljenega moža hudo prizadela. Vsem preostalim žalujočim izrekamo naše sožalje.

Zahvala. Podpisana Marija Javornik se vsemu delavstvu trdke Kieffer, kakor tudi g. **Kvacu** in tvrdki najlepše zahvaljujem za zbrano in darovano podporo v znesku din 361, ki mi je bila naklonjena za časa bolezni mojega pokojnega moža.

Žalujoca vdova Marija Javornik.

Našim naročnikom »Delavske Politike«, kateri so v zaostanku, sporočamo, da naročnino še vedno sprejemamo in se zaostankarjem še posebej priporočamo, da poravnajo dolžni znesek ali pri poverjeniku ali pa naravnost na čekovni račun »Delavske Politike« št. 14.335 v Mariboru. Leto gre h kraju, treba je poravnati naše dolgove. — Družnost! **Poverjenik.**

TRŽIČ

Predavanje, ki ga bo priredila podružnica Splošne delavske strokovne zveze se bo vršilo v nedeljo 19. t. m. s pričetkom ob pol 10. uri v mestni kleti g. **Jelencu** o temi: »Od drevesnega debla do papirja in časopisa«. Kakšen velik vpliv je imela iznajdba in izpopolnitev papirja na kulturo in izobrazbo narodov! Papir je postal danes ena izmed glavnih potreb človeštva. Predavatelj bo orisal prve početke izdelave papirja in razvoj do današnjih dni. Vse to in še mnogo drugih zanimivih podatkov boste slišali o papirju na tem predavanju. Na podlagi slik, ki bodo predavatelj spremljale, boste videli tehnični postopek izdelave papirja in obrat velike tiskarne. Delavci, delavke, namučenci, izobrazba in znanje je predpogoj za uspešno uveljavljanje v življenju!

LAŠKO

Zalosten slučaj v Laškem. Nekateri občani imajo ob Rimljanski cesti njive z razno zelenjavo. Že večkrat so se nekateri pritoževali, da jim izginja z njih solata, zelje, murke itd. Pred nekaj čnevi se je zgodil slučaj, da je neki laški obrtnik zalotil pri tem neko staro ženo iz občinske ubožnice, kako je z njegove njive jemala solato. V razburjenosti je sicer ostel ubogo staro, a je spoznala, da ni ravnal prav. Priznava, da je pač uboga sirota. Ako bi ne bila lačna, bi ji najbrže ne bilo treba segati po tujem blagu. So pa včasih tudi ljudje, katerim pač ne bi bilo treba jemati, kar raste na tujih gredah.

DRAVOGRAD

S takimi bi bilo res treba obračunati. V našem kraju imamo celo vrsti ljudi, ki škilijo preko in si v svoji nesramnosti dovoljujejo celo to, da denuncirajo naše ljudi, ki ne trobijo v njihov rog in ne tulijo z njimi. Ugotovili smo, da so nekega zavednega Slovenca

denuncirali za protidržavnega elementa, v čem jim je nekoč povedal par bridkih dr. S takimi denuncijanti, ki hlinijo državljansko zvestobo, zraven pa so vse prej kot lojalni državljani, se bo treba pomeniti iz oči v oči. Teh večnih izzivani mora biti enkrat konec! Taki ljudje ne bodo merili državotvornosti naših slovenskih sodrugov!

KRANJ

Tombola, ki se je vršila minulo nedeljo, je brez dvoma za prireditelje dobro uspela. Udeležba je bila zelo velika, nikakor pa ne največja od vseh dosedaj prirejenih tombol v Kranju, kakor govore številke v časopisih. Po objektivni presoji se je tombola udeležilo okrog 8000 ljudi. Tombole so zadeli: I. avto, **Kalan Franc**, delavec iz Mavčič, zaposlen pri »Jugobrumi«; II. avto, **Pogačnik Janez**, delavec iz Rovt pri Podnartu, zaposlen pri KID; I. motorno kolo, **Arhar Franc**, zidar iz Hrušice; II. motorno kolo, **Knežič Tončka**, šivilja iz Primskovega; spalnico **Debelak Pavel**, pos. sin iz Podbrezja; moško kolo in štedilnik **Grlec Milka**, brezposelna šivilja iz Stražišča; moško kolo in vrečo moke **Novak Franc**, tkalski mojster iz Tržiča; otroški avto in obleko **Eržen Jakob**, mizarski pom. iz Lesc; moško kolo in vrečo moke **Požgaj Vida**, trgovka iz Kranja; otroško kolo in obleko **Burgar Jakob**, posestnik iz Podreče.

Dramatični odsek »Vzajemnosti« bo vprizoril v nedeljo 19. t. m. ob 16. uri v »Cankarjevem domu« gledališko predstavo »Maksel«, kmečka burka v 3. dejanjih. S to prireditvijo delavsko kulturno društvo »Vzajemnosti« začneja svojo sezono. Dolžnost delavstva je, da s svojim obiskom vzpodbudi dijetante, ki vrše veliko delo na polju delavske kulture. — Začetek točen! Vstopnina običajna!

Zanimivo in poučno gospodarsko predavanje s skloptičnimi slikami se bo vršilo v nedeljo 19. t. m. ob pol 10. uri v »Cankarjevem domu« pod okriljem SDSZJ. Vstopnina din 2. Na sporedu je ciklus gospodarskih predavanj in bi bilo škoda, da delavstvo od teh katerega zamudi. Za brezposelne in dijake ni vstopnine.

Upokojen je g. Cvar Josip, upravitelj ekspoziture OUZD. Novi upravitelj še ni imenovan. Med tem ga nadomešča uradnik **Rotar**.

TISKOVI SKLAD

Novo mesto: **Moretti Josip** din 10. **Hrastnik**: s. **Oberčak** din 15. **Maribor**: **Kaube Rudolf** din 4. **Sv. Lenart**: s. **Kokol Iv.** din 10. **Velenje**: s. **Valenčak** nabir. pola št. 189 din 86.50. — Iskrena hvala. Posnemajte!

Mariborsko gledališče

Baletni večer Maksa Kürbosa in Irene Litvinove

Ker prihajata Kürbos in Litvinova od baleta, je bilo pričakovati, da bo njun plesni nastop pokazal predvsem klasično baletno šolo s svojo formalno zunanjo lepoto, s stereotipnimi izraznimi sredstvi, z baletnimi čevljički in enostransko prstno tehniko. K sreči pa je ta plesni večer nudil mnogo več. Preko zgolj tehničnih elementov je segel v notranji svet človekov in prikazal mnogo hrepenenj, veselja, žalosti in lahkotne šaljivosti. Iz klasične baletne šole sta prinesla Kürbos in Litvinova s seboj dobro tehniko, ki jima združuje ude v točno delujoč instrument, za katerega ni zunanjih težav. Pri Litvinovi so posebno lepo izdelane kretnje rok, pa tudi ostali njeni gibi so brez disonanc. Celo njeni padci so lepi in čisti, brez optičnih prizvokov. Litvinova ima tudi še sijajno mimiko, ki je prišla posebno do izraza v zadnji točki, v »Ruskem sestanku«. Šibkejši pa je odnosaj Litvinove do glasbe. Ponekod se kretnja ni popolnoma vtopila z glasbo v popolno celoto, včasih je celo kretnja uhajala glasbi naprej. — Kürbos se zlasti odlikuje po ritmični preciznosti, krepki izrazitosti in ostri tipizaciji posameznih pojavov. Njegova posebna moč je karikatura, satira in groteska, kar je dokazala izredno posrečena plesna ilustracija »Foot ball«, ki jo je »moral ponavljati Prav ta točka pa je tudi izpričala, da ima Kürbos mnogo koreografičnega in kompozitornega talenta, ki je nam Slovencem nujno potreben. — Spored je bil sestavljen tako, da je nudil vsakemu nekaj. Poleg točk, ki so bile operte na klasično koreografijo (»Privid cveta«), so bile druge, ki so hotele pokazati predvsem baletno gimnastiko (»Silfide« in »Ples Gypsy«). »Popoldan fauna« in zlasti »Žalostni valček« sta odlično pokazala moderno smer izraznega plesa. »Na lepi modri Donavi« in »Ruski sestanek« pa sta bila primera za pripovedovalni način tako zvanega teaterskega plesa. — V Darku Zupaniču sta našla oba plesalca odličnega muzika, ki se je tudi s svojimi solotočkami polno uveljavil.

Razno

Kardinal Hlond ne sme več na Poljsko (v Nemčijo) in bo imenovan za kardinala kurije v Rimu (prefekt kongregacije »de propaganda fide«).

Poljskih beguncev je v Romuniji okoli 70.000. Med njimi je 1500 častnikov in 22.500 vojakov. **Bivši predsednik Poljske se je naselil v Švici.** Švicarska »Volksstimme« poroča: Švicarski zvezni svet je dal bivšemu predsedniku Poljske, **Moscickemu**, dovoljenje za naselitev v Švici. **Moscicki** je namreč od leta 1908 tudi švicarski državljan in je pristojen v kraj **Chandon** v kantonu **Fribourg**, kjer se je zdaj naselil s svojo ženo. **Moscicki** je bil od leta 1908—1913 profesor na univerzi v **Fribourgu**. Takrat si je pridobil švicarsko državljanstvo, ki ga je tudi pozneje odbržal poleg poljskega. **Knez Albert Württemberski**, vojskovodja iz svetovne vojne, je umrl v **Stuttgartu** v starosti 73 let.

Amerika si ne obeta mnogo zaslužka od vojaških dobav Angliji in Franciji? Na ameriških borzah pada vrednost industrijskih vrednostnih papirjev, dočim bi bilo pričakovati, da se bo po ukinjenju nevtralnostnega zakona tečaj delnic dvignil, ker je vendar računati z dobro konjunkturo in dobički. Padanje tečajev industrijskih vrednostnih papirjev tolmačijo tako, da bo največji del dobička od prodaje orožja — pobrala davkarja.

Smola prvega kadičca v Evropi

Španci časte **Rodrigo de Jereza** kot prvega kadičca v starem svetu. Mož je spremljal **Kolumba**, ko je odkril Ameriko. Kajenje ga je pa zapletlo v prav neprijeten položaj. Vrnivši se iz Amerike je prinesel s seboj nekaj tobakovega lista, ki ga je zviljal v smotke in kadič. Toda njegova žena ni bila zadovoljna s to njegovo navado in je bila torej prva med njenimi naslednicami. Nikakor ji ni bil všeč vonj in da vika mož tobak v usta in potem puha dim skozi usta in nos. Porabila je to priliko, če se ga ni hotela že sicer iznebiti in ga obtožila pri takrat močni inkviziciji, češ, da opravlja vražje umetnosti. **Pater Tomaž Torquemada**, ki je dobil obtožbo, je stvar preiskal in se prepričal, da je moral vrag obsesti **Rodrigo**. Zaprl ga je v ječo in hišo, v kateri je bival, svečano očistil hudobnih duhov. Ko je nesrečni spremljevalec **Kolumbov** prišel iz ječe, kjer je prebil deset let, se je kajenje po Evropi že razširilo. Njegovi sovaščani v **Ajamontu** so se mu hoteli po tolikem trpljenju odolžiti in so ponosni na mučenika po njem imenovali eno svojih ulic ter pred nekaj leti vzdali v njegovo rojstno liho spominsko ploščo.

STUDENCI PRI MARIBORU

Ljudska univerza. V četrtek, dne 16. t. m. bo predaval g. inž. **Večerjevič** o naši prehrani. — Tedenske slike.

Delavski pravni svetovalec

Plačilni nalog za zgradarino (Hrastnik)

Vprašanje: Ali sme davčna uprava izterjati večjo zgradarino, kot pa je navedena v plačilnem nalogu?

Odgovor: Dolžni ste plačati tisto višino zgradarine, ki vam je predpisana v obsegu zakonitih določil. Če pa je bila v tem pogledu napravljena v plačilnem nalogu za zgradarino glede preračuna napaka, to Vas ne odvezuje dolžnosti, da plačate zgradarino v višini, kot vam jo je davčna uprava zakonito predpisala. Računske napake ne morejo prihajati vam v korist. Ako pa ne gre za napako, se pritožite.

Mezda za čas orožnih vaj (Dolenja vas)

Vprašanje: Bil sem 3 tedne na orožnih vajah in mi je podjetje tudi izplačalo za ta čas mezdo po zakonu. Sedaj pa naenkrat zahteva, da mu vrnem za vsak dan po din 8, češ, da sem imel pri vojakih brezplačno hrano in da je upravičeno odtegniti vrednost hrane od mezde za čas orožnih vaj. Ali je temu res tako?

Odgovor: Po zakonu bi bilo podjetje upravičeno odtegniti le denarne zneske, ki bi jih vi dobili od vojaške oblasti v času orožnih vaj. Ker pa takih zneskov niste dobivali, vam ne sme odtegniti ničesar, zlasti tudi ne vrednosti hrane, ker tega zakon ne dovoljuje.

Kulturni pregled

Popravi! V št. 129 »Delavske Politike« se mora glasiti stavek v notici »Pisatelj **Fran Albrecht**, petdesetletnik: »Čitačemu delavskemu občinstvu je ime **Fran Albrecht** že davno domače: ... sodeloval je... v »Svobodi« in drugod, poslovenil je edinstvene **Bezručeve** »Šlezke pesmi« in jim dodal svoj krasni »Epilog«.

Zbirka modernih španskih pesmi v nemškem prevodu. V Bernu je pravkar izšla knjiga: **Gebser, Dichter des spanischen Volkes (1919—1939)**. Delo daje pregled o moderni španski pesnitvi. Ker prevajalec pesmi pozna vse v knjigi zastopane avtorje in je z njimi skupaj delal, nam knjiga pokaže na zelo živ način špansko dušo. Poleg anonimnih pesnitev, ki nastale med državljansko vojno, vsebuje knjiga prispevke sledečih pesnikov: **Antonino Nachado, Frederico Garcia Lorca, Jorge Guillen, Pablo Neruda, Luis Cernuda, Miguel Hernandez, Emilio Prados, Arturo Serrano Plaja, Juan Gil Albert, Pablo Picasso**. — Knjiga je izšla v Verlag **Hans Fenz, Bern**. — Cena 4 švicarske franke.

Iz Češke

Protektor von Neurath v Brnu. Minuli ponedeljek je prišel protektor Češke in Morave **von Neurath** v Brno, kjer ga je sprejela na ulicah postavljena nemška armada in razni voditelji stranke. Protektor je obiskal magistrat, kjer je izjavil, da bodo lojalni državljani, najsi so te ali one narodnosti, vedno naši podpora v rajhu. Na deželnem uradu so protektorju poklonili v dar dva gobelina, ki sta bila izdelana v šoli za izdelovanje gobelinov na Moravskem. Od tam se je vrnil protektor skozi **Görlingovo** ulico na **Trg Adolfa Hitlerja**, ter nato obiskal nemško tehniko, katero je prevzel v upravo rajha. Protektor je povdaril, da bo nemška država vedno držala svojo roko nad to nemško visoko šolo v Brnu in zato nemstvo na Moravskem ni treba biti več strah za bodočnost. — Skupno s tehniko v **Gradcu** bo brnska visoka šola v zvezi z narodi južno-vzhodne Evrope in ima torej posebno poslanstvo. Gojila bo dobre zveze z znanstveniki teh narodov in dokumentirala veličino ter dobroino nemške vede.

Prisilne uprave nad škofijami. Temeljem naredb ministrstva poljedelstva so bili imenovani prisilni upravitelji nad premoženjem škofij v **Pragi, Kralovem Hradcu, Čeških Budjovicah, Brnu, Olomoucu** in nad premoženji cerkvenih kapitolov **tkzv. Mensae Ordinarie**. Komisarji so bili izbrani iz vrst nacistične stranke in imajo seveda primerne plače. (Čsl. B.).

Iz Slovaške

Bratislavská policija je aretirala **Františka Fehera**, bivšega tajnika madžarskih socialnih demokratov na Slovaškem. Odpeljali so ga na to v koncentracijsko taborišče v **Ilavi**, kjer se nahaja tudi bivši glavni tajnik strokovne organizacije zasebnih namesčencev na Slovaškem **Vojteh Brody**. (Čsl. B.).

LJUDSKA SAMOPOMOČ

v Mariboru, reg. pom. blagajna

znaša domača zavarovalna ustanova v **Dravski banovini**, ki plodono deluje že od leta 1927 in je izplačala tekom obstoja nad **37 milijonov** din na pogrebnišah in dot.

Zavaruje za pogrebnišne zdruge osebe obeh spolov od 17. do 70. leta do največ din 10.000— in

za otroe mladoletne od 1. do 16. do največ din 25.000— plačilna ob doblenem 21. letu.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO IN BREZOBVEZNO POJASNILA

MALI OGLASI

Naši čitatelji kupujejo najcenejše pri naših inserentih!

Priporoča se **SPECERIJSKA TRGOVINA**
Delavski dom I. I. I. O. I.
Maribor, **Frankopanova ulica 1.**

FRANC REICHER, MARIBOR
Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnik cenah. Hitra izdelava.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnе v Mariboru. Telefon št. 2324